

**Chuyến đi trao đổi khoa học
tại Hàn Quốc**

Nhận lời mời của Viện Nghiên cứu Đông Á, Đại học Tổng hợp Sogang (Hàn Quốc), Viện Xã hội đã cử các cán bộ thuộc viện đi trao đổi khoa học về chủ đề: “*Phát triển xã hội tại các vùng nông thôn Hàn Quốc*”. Chuyến đi kéo dài từ ngày 19 đến ngày 25 tháng 9 năm 2011.

Trong chuyến đi này, nhóm cán bộ Viện Xã hội học đã được nghe thuyết trình và thảo luận về “Chiến lược phát triển của Hàn Quốc: Bài học và những gợi ý đối với Việt Nam”. Đoàn cán bộ cũng đã tới Viện Nghiên cứu Kinh tế Nông thôn Hàn Quốc, được giới thiệu về sự phát triển của Viện, lắng nghe các trình bày và thảo luận về những thành tựu đạt được trong phát triển nông thôn Hàn Quốc với phong trào “Seamaul” Undong, phong trào xây dựng nông thôn mới hay còn gọi là “làng mới”, cũng như liên hệ với nông thôn Việt Nam. Sau đó đoàn cán bộ đã đi thực tế, quan sát và phỏng vấn một số nông dân tại Xã Yangchon, Quận Kympo, ngoại ô Seoul và làng Cang Hoa.

Chuyến đi trao đổi khoa học này đã đem lại cho đoàn nhiều bài học kinh nghiệm và những gợi ý bổ ích trong nghiên cứu, đồng thời mở ra nhiều hướng tiếp cận mới, trao đổi quốc tế về học thuật và nghiên cứu trong tương lai giữa hai Viện.

Bùi Thị Thanh Hà

**Seminar khoa học tháng 9/2011
tại Viện Xã hội học**

Trung tuần tháng 9 năm 2011, Viện Xã hội học đã tổ chức các buổi seminar khoa học, với sự tham gia trình bày của các GS, TS đến từ các trường đại học của Mỹ và Nhật Bản.

1. TS Kato Atsufumi, Đại học Kyoto, Nhật Bản đã trình bày những quan điểm của mình về Tính tự quản làng xã/ văn hóa làng xã qua những kinh nghiệm nghiên cứu và chuyến đi thực địa tại tỉnh Hà Tĩnh.

Tiến sĩ Kato Atsufumi cho rằng quản lý làng xã là một chủ đề quan trọng đối với các nhà nghiên cứu lịch sử, văn hoá và khoa học chính trị Việt Nam cũng như đối với các nhà lãnh đạo và các tổ chức quốc tế quan tâm đến cải cách hành chính ở Việt Nam, và quản lý làng xã cần được coi là một nội dung của cải cách hành chính công tại Việt Nam.

2. TS. Alice Hines, Hiệu trưởng trường Công tác xã hội, Đại học San Jose State, Mỹ cũng có bài trình bày về mối quan hệ giữa nhà nước và xã hội dân sự trong việc đảm bảo an sinh xã hội; đồng thời tìm hiểu các chính sách của nhà nước và sự tham gia của xã hội dân sự trong lĩnh vực này.

3. GS. Trần Tuấn, Đại học San Jose State, Mỹ chia sẻ những nghiên cứu của mình về sự khác biệt trong nuôi dạy con cái giữa các gia đình Việt Nam và các gia đình Âu Mỹ ở các khía cạnh: mục đích, phương pháp và kết quả. Qua đó, tác giả cho rằng, đó là sự khác biệt rất rõ, thể hiện cho sự khác

biệt giữa hai nền văn hóa: văn hóa Việt và văn hóa Âu Mỹ.

Bên cạnh đó, GS Trần Tuấn cũng trình bày một nghiên cứu về thực trạng công tác bảo vệ trẻ em ở Việt Nam, thông qua những khảo sát, tìm hiểu về Luật pháp, thực tế và đề xuất hướng chỉnh sửa.

Các seminar khoa học này thực sự là một hoạt động có ý nghĩa, là cơ hội để giao lưu, trao đổi học thuật giữa các cán bộ nghiên cứu của Viện với các cán bộ nghiên cứu trong và ngoài nước.

L.H

Tiến hành điều tra dư luận xã hội về phòng, chống tham nhũng năm 2011

Năm 2006, cùng với việc Nhà nước ban hành Luật Phòng, chống tham nhũng và Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, và sự ra đời của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng do Thủ tướng Chính phủ đứng đầu, Hội nghị Trung ương 3, khoá X đã ra Nghị quyết chuyên đề "Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí". Nghị quyết đã nhận diện một cách khá đầy đủ thực trạng của công tác phòng, chống tham nhũng và những nguyên nhân chủ yếu của những thiếu sót, khuyết điểm trong công tác này. Đồng thời, Nghị quyết đưa ra những mục tiêu, quan điểm phòng, chống tham nhũng, lãng phí, những chủ trương, giải pháp và cách tổ chức thực hiện một cách toàn diện, sâu sắc.

Nhằm có những cứ liệu cụ thể phục vụ công tác phòng, chống tham nhũng của Văn phòng Ban chỉ đạo Trung ương, tiếp theo đợt điều tra dư

l luận xã hội năm 2010, Viện Xã hội học thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam đã tiến hành: "Điều tra dư luận xã hội về phòng, chống tham nhũng năm 2011" tại các cơ quan Trung ương về phòng, chống tham nhũng ở Hà Nội và các tỉnh bao gồm: Cao Bằng, Lạng Sơn, Quảng Ninh, Thái Bình, Nghệ An và Bình Thuận, nhằm nhận xét, đánh giá thực trạng tình hình tham nhũng và công tác phòng, chống tham nhũng. Đối tượng được điều tra là cán bộ lãnh đạo tại Văn phòng Ban chỉ đạo tỉnh về phòng, Thanh tra tỉnh, Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh và Phòng cảnh sát điều tra tội phạm kinh tế và chức vụ (PC46), là những người trực tiếp chỉ đạo và tham gia công tác phòng, chống tham nhũng. Cuộc điều tra do PGS.TSKH Bùi Quang Dũng làm chủ nhiệm. Tổng số mẫu điều tra đã thực hiện là 894 phiếu hỏi định lượng và 98 phỏng vấn sâu. Đến 31/8/2011 nhóm nghiên cứu đã hoàn thành điều tra tại thực địa. Hiện tại công tác nhập và xử lý số liệu định lượng, phỏng vấn sâu đang được tiến hành để có số liệu viết báo cáo chuyên đề và báo cáo chung. Theo dự kiến tháng 11 năm 2011 Văn phòng Ban chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng sẽ cùng với nhóm đề tài Viện Xã hội học tổ chức nghiệm thu kết quả khảo sát điều tra của đề tài.

Đoàn Kim Thắng

Tham vấn cộng đồng về chính sách an toàn xã hội chuẩn bị dự án quản lý thiên tai Việt Nam

Dự án Quản lý thiên tai Việt Nam (VN-Haz) được Chính phủ đầu tư để hỗ trợ việc thực hiện "Chiến lược quốc gia về phòng chống và giảm nhẹ thiên tai tới năm 2020". Dự án được thực hiện ở

10 tỉnh miền Trung bao gồm: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định và Ninh Thuận.

Mục tiêu của dự án là (i) Tăng cường năng lực của các cơ quan quản lý rủi ro thiên tai cấp quốc gia, cấp tỉnh và huyện để cải thiện việc lập kế hoạch và giảm thiểu các rủi ro; (ii) Cải thiện hệ thống dự báo và cảnh báo thiên tai sớm; (iii) Xây dựng năng lực cấp làng và xã để hỗ trợ phát triển “Các kế hoạch thôn an toàn và xã an toàn”; (iv) Giảm các rủi ro thiên tai ở các vùng ưu tiên thông qua việc bố trí các biện pháp công trình hiệu quả, đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng quy mô vừa và nhỏ; và (v) Nâng cao năng lực quản lý và thực thi dự án, quản lý môi trường, xã hội trong công tác quản lý thiên tai tổng hợp.

Trong khuôn khổ các hoạt động chuẩn bị dự án Quản lý thiên tai Việt Nam, Viện Xã hội học đã được Ban quản lý Trung ương các dự án Thủy lợi (CPO) thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chọn là đơn vị tư vấn để lập “Khung chính sách tái định cư” và “Khung chính sách phát triển dân tộc thiểu số” và thực hiện các hoạt động tham vấn cộng đồng. Viện Xã hội học đã lập xong các Khung chính sách nói trên và thực hiện tham vấn lần 2 với các bên liên quan từ cấp tỉnh, huyện, xã và các cộng đồng trong khu vực dự án. Tại mỗi tỉnh dự án các chuyên gia của Viện Xã hội học đã tham vấn với đại diện các cơ quan của tỉnh gồm: Sở Tài chính; Sở Tài nguyên và Môi trường; Sở Lao động – Thương binh và xã hội; Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Ban quản lý dự án tỉnh; lãnh

đạo các ban, ngành của huyện; Phòng Tài nguyên Môi trường; Phòng Nông nghiệp; Phòng Công thương; Ủy ban nhân dân các xã dự án và đại diện cho các cộng đồng bị ảnh hưởng, trong đó có các cộng đồng dân tộc thiểu số.

Nội dung tham vấn tập trung vào các vấn đề như: Mục tiêu và nguyên tắc bồi thường tái định cư và phát triển dân tộc thiểu số; các chính sách bồi thường, hỗ trợ và khôi phục cuộc sống cho những người bị ảnh hưởng; tổ chức thực hiện bồi thường tái định cư và trách nhiệm của các bên liên quan; và giám sát việc thực hiện bồi thường tái định cư của dự án.

Những người dự tham vấn đã có nhiều ý kiến đóng góp rất tích cực cho các Khung chính sách và nhất trí cao với các quyền lợi bồi thường và hỗ trợ cho người bị ảnh hưởng được nêu trong các Khung chính sách. Các ý kiến đóng góp của các địa biểu đã được các chuyên gia tiếp thu và bổ sung vào các Khung chính sách nhằm đảm bảo quyền lợi của người bị ảnh hưởng giảm thiểu những tác động bất lợi của dự án đến người dân.

Đoàn Kim Thắng